

Hospital General de Granollers
Fundació Hospital Asil de Granollers

GUIES ASSISTENCIALS

Directriu

Codi ètic

de la Fundació Privada Hospital
Asil de Granollers

Gener de 2013
Versió 3.0
Directriu
DIR.2013.001.03

Codi ètic

Responsable: Dr. Rafael Lledó Rodríguez. Director general.

Autors

Dr. Rafael Lledó.	Director general.
Dra. Eva Martín.	Adjunta de la Direcció general.
Dra. Pilar Saura.	Directora mèdica
Sra. Carme Tusquellas.	Directora d'Infermeria.
Dr. Andreu Aloy.	Director de Qualitat i Planificació.
Dra. Marina Clarambo.	Directora de Gestió de Clients i Atenció a l'Usuari.
Sr. Carles Pla.	Director de Persones.
Sra. Carme Padullés.	Directora d'Economia i Serveis
Sra. Ana Benavent.	Directora d'Organització i Sistemes

Col.laboració

Comitè d'Ètica Assistencial

Presidenta: Dra. Judit Xirgu

Aloy, Andreu	Lopez, Josep	Serra, Cristina
Armengol, Salvador	Martinez, Beatriz	Serradilla, Felicitas
Borras, Jordi	Piella, Teresa	Sitges, Dolors
Cuevas, Raquel	Ponseti, Sílvia	Villanueva, M ^a José
Feliu, Antoni	Sabater, Rosa	Yetano, Vicky
Fernandez, Joan	Sanchez, Joaquín	

Centre:

Fundació Privada Hospital / Asil de Granollers

Data d'elaboració: juny – 2007

Revisió de la 2ª edició: Desembre – 2010

Revisió de la 2ª edició: Desembre – 2012 (Addenda "Activitat privada")

Número d'edició actual: 3ª edició

Propera revisió: Gener – 2016

Vist-i-plau de la Direcció:

Aprovat per l'equip directiu del gener de 2013

Dr. Rafael Lledó. Director general

Signatura acreditativa

Índex

1.	Justificació / Introducció	4
2.	Ètica de l'organització	4
3.	Missió, valors i visió	4
4.	Principis ètics	5
4.1.	<i>Quant a les persones que atensem</i>	5
4.2.	<i>Quant als professionals que treballen al centre</i>	6
4.3.	<i>Quant a l'organització, pròpiament</i>	7
4.4.	<i>Quant a la direcció del centre</i>	7
4.5.	<i>Quant a la societat</i>	8
5.	Difusió, implantació i revisió del codi	8
6.	Indicadors d'acompliment del codi	9
7.	Bibliografia	9
8.	Webs on trobar més informació	9
9.	Annex 1. Directriu del codi ètic sobre l'activitat privada a la institució	10
9.1.	<i>Bibliografia</i>	11

1. Justificació / Introducció

Sovint, les organitzacions sanitàries es basen en valors implícits, però sense ser conscients de la necessitat de fer-los explícits. La potència dels valors (i de la visió) d'una organització sanitària només es podrà garantir si aquests valors (i aquesta visió) es fan explícits. Els valors que volen ser realment valuosos sempre s'han de poder fer tangibles i s'han de concretar en accions i gestos públics. El codi ètic d'una organització, com per exemple, les declaracions de drets i deures dels pacients són gestos en la línia de fer explícits els valors.

Els gestors, com a líders, han d'ajudar les organitzacions a articular els seus valors per portar-los a la pràctica.

A partir de l'experiència del treball quotidià el codi cal que es centri en tres punts bàsics: els valors de l'organització, els drets i deures de les persones que atenem, la moral dels professionals sanitaris i el paper dels gestors en el lideratge basat en aquests valors.

Aquest Codi ètic, que recull els principis generals i bàsics de la bioètica, defineix els estàndards mínims de la conducta que han d'observar els professionals de la Fundació Hospital Asil de Granollers (FHAG) i es constitueix com a base d'aplicació obligatòria i inapel·lable per a la resolució dels conflictes interns que poguessin sorgir a l'interior de l'organització.

Així, el Codi ètic transcendeix la institució i pretén recollir la vocació i el compromís de serveis dels seus professionals vers el nostre entorn i els usuaris que li donen sentit.

2. Ètica de l'organització

L'ètica de la Fundació Hospital Asil de Granollers, com a organització sanitària de servei públic, es basa en l'articulació, aplicació i avaluació dels valors rellevants i posicionaments morals a la nostra organització, que la defineixen tant externament com internament.

Aquests aspectes ètics, fruit de la història de la institució i de tots els professionals que hi han treballat des de la seva fundació fins a l'actualitat, es recullen en la missió, els valors i la visió de l'organització.

3. Missió, valors i visió

La missió, els valors i la visió són l'expressió dels nostres principis generals al codi ètica institucional, a l'hora de mostrar el nostre compromís de servei per a una atenció professional i humana excel·lents.

- **Missió:**
 - **La raó d'ésser de la Fundació Hospital Asil de Granollers és oferir serveis sanitaris i socials personalitzats per millorar el benestar de les persones del Vallès Oriental en qualsevol moment del seu procés vital.**

- **Valors:**

- **Professionalitat**
- **Orientació al pacient**
- **Compromís dels professionals**

Els 3 valors es concreten, respecte a **l'orientació al pacient**, a destacar l'esperit de servei, **respecte**, col·laboració i dignitat per a les persones i la societat; respecte a la **professionalitat**, el rigor científic en l'assistència, alt grau d'eficiència en la gestió dels recursos, dels processos i amb una orientació cap a la millora global en el desenvolupament futur a través de l'acció i la innovació; i, respecte al **compromís dels professionals**, el respecte i la consideració envers el professional, però també un alt nivell d'exigència i compromís.

- **Visió:**

- **Ser referència en l'atenció sanitària, sociosanitària i social, i ser reconeguda per la seva sensibilitat a les necessitats dels seus clients pel compromís i la competència dels seus professionals i per l'excel·lència dels seus serveis en un entorn d'innovació i eficiència.**

La visió es concreta en **imatge i lideratge, eficiència i viabilitat, i atenció de qualitat.**

4. Principis ètics

Els principis generals del codi ètic, que exposem i detallem a continuació, estan dirigits a:

- Les persones que atenem
- Els professionals que treballen al centre
- L'organització
- La direcció
- La societat

4.1. Quant a les persones que atenem

La persona, el pacient i familiars, són el centre d'interès de tots els qui treballem en la FHAG.

Per això el nostre compromís ètic es basa a:

- Portar a la pràctica, des de la perspectiva dels professionals sanitaris, els tres principis del professionalisme sanitari: **principi de benestar del pacient, principi d'autonomia del pacient i principi de justícia social.**
- Respectar la seva dignitat sense discriminar per raons d'edat, sexe, origen, ètnia, condició social, cultura, condicions socioeconòmiques, idees o creences i discapacitat o grau de dependència.

- Promoure, difondre i defensar els seus drets i promoure els seus deures, tenint en compte la seva dignitat personal que comprometrà a:
 - Oferir informació honesta, adaptada i veraç, necessària i suficient per a la presa de decisions per la persona atesa, la família o el seu representant legal.
 - Obtindre la informació adient en aquells procediments que puguin ocasionar algun efecte secundari (mitjançant un consentiment informat) . Tanmateix es permetrà que el malalt manifesti les seves voluntats anticipades (testament vital) i es tindrà el deure de respectar-les seguint el model de la normativa vigent.
 - Que coneguin el nom de les persones implicades en la seva atenció.
 - Promoure unes relacions personals adequades.
 - Promoure i vetllar per l'equitat pública en l'assistència sanitària.
 - Respectar el principi de dret a la intimitat, confidencialitat i ús responsable de la informació que es coneix per raó d'atenció o servei prestat, per tot el que fa a accés, custòdia i circulació de les dades i informes clínics del pacient.
 - Rebre una atenció de qualitat, que posi al seu servei els recursos humans i tècnics de la FHAG, tenint en compte una distribució racional i justa.
 - Que puguin formular reclamacions, suggeriments i observacions, i rebre resposta.
 - En finalitzar el procés assistencial a la FHAG, rebre l'informe mèdic i qualsevol document que resumeixi la seva atenció al centre.

4.2. Quant als professionals que treballen al centre

Els professionals som els responsables d'atendre les necessitats d'assistència de les persones i, per tant, ens hem de comprometre a:

- Defensar i promoure la vida humana.
- Evitar actuacions o procediments innecessaris.
- Tractar a tots els usuaris amb respecte, diligència, correcció, equanimitat, interès, dedicació i honestat.
- Refusar l'obstinació terapèutica.
- Defensar el dret a morir amb dignitat.
- Utilitzar responsablement els recursos humans i tècnics de la FHAG.
- Actuar, donant una atenció integral en els diferents estadis evolutius de la malaltia.
- Fomentar la nostra formació continuada en àrees per mantenir el nivell de competència professional adequada, així com el compromís en la docència per a professionals en formació.
- Respectar les opinions i els actes dels altres professionals i les normes de règim intern.
- Estimular el treball en equip i interdisciplinari.
- Promoure unes relacions personals adequades entre els professionals del centre.
- Vetllar perquè els companys de feina respectin els principis ètics recollits en aquesta declaració.
- Canalitzar les posicions crítiques a través de l'organigrama de la FHAG.
- Respectar el dret que tenen els malalts de poder tenir una segona opinió.
- Com a sistema de normalització i definició prèvia d'uns objectius i/o resultats que

disminueixen la variabilitat assistencial: elaboració de protocols, guies de pràctica, establiment de procediments i normes de funcionament, elaboració d'indicadors de qualitat... adaptats, tots al nostre medi.

- Complir els codis ètics existents dels col·legis de les categories de professionals que treballen a la FHAG.

4.3. Quant a l'organització, pròpiament

L'organització, a través dels seus òrgans, direccions, comissions i comitès elaboren, difonen, implanten, revisen i redissenyen totes aquelles processos, guies i documents relacionats amb els temes bioètics següents, entre d'altres:

- Consentiment informat.
- Testament vital i llei de voluntats anticipades.
- Història clínica. Aspectes ètics i deontològics.
- Comitès d'ètica assistencials.
- Comitès d'assaigs clínics.
- Responsabilitats ètiques i legals dels equips professionals.
- Aspectes ético-legals sobre l'objecció de consciència respecte a diagnòstics i tractaments.
- Deontologia professional en relació amb els nous coneixements derivats dels avenços tecnològics.

4.4. Quant a la direcció del centre

L'equip directiu del centre és el darrer responsable de les activitats realitzades per l'organització, per la qual cosa el seu compromís es basa a:

- Promoure l'adequació ètica en tots els procediments econòmico-financers, destinant els recursos econòmics obtinguts per al desenvolupament equilibrat de la FHAG i a la actualització dels seus recursos, tant en el camp tecnològic com humà, atès que el centre es defineix com una entitat sense ànim de lucre.
- Vetllar per evitar tot tipus de conflictes d'interessos entre l'activitat pública i la privada, tant pel que fa al pacient com per a l'usuari (**veure annex 1**)
- Vetllar pel bon funcionament dels diferents equips i atendre els seus punts de millora, equitativament, dintre les possibilitats de la institució.
- Promoure i defensar l'estabilitat laboral, amb salaris justos i possibles, adaptats a les capacitats i responsabilitat de cada treballador i a les regulacions dels convenis col·lectius en vigor.
- Fomentar l'ensenyança i educació per a la salut, ser un referent per a la societat en la seva labor docent.
- Fomentar la participació de la persona atesa en la seva pròpia assistència, com eix de l'actuació de la FHAG.
- Promoure que la societat assigni els recursos i creï els instruments necessaris per atendre les necessitats dels més desafortunats com a conseqüència de la malaltia, situació mental o social.

- Selecció orientada a la captació dels millors professionals, segons criteris d'objectivitat, igualtat i no discriminació. Retribució justa i adaptada a l'aportació de valor a l'organització.
- Promoció de la bioètica entre els seus professionals.
- Facilitar la derivació a altres hospitals, quan en algunes patologies i per problemes de nivell assistencial no puguin ser atesos a la FHAG.
- Promoure l'adequació ètica respecte a la publicitat i la comercialització.

4.5. Quant a la societat

El compromís del centre respecte a la societat es basa en:

- Col·laboració, participació i lideratge al nostre entorn de projectes i processos d'educació sanitària, promoció i prevenció de la salut.
- La promoció de la formació, la docència, la recerca i el desenvolupament dels professionals.
- Una gestió social responsable i ètica.
- La voluntat que els usuaris participin conjuntament amb les associacions pertinents externes i internes en la millora de la sanitat pública.
- Una comunicació externa i interna que vetlli pels aspectes ètics inclosos en aquest codi.
- Respecte al medi ambient.

5. Difusió, implantació i revisió del codi

El compromís del centre respecte als principis descrits en aquest codi ètic es basa en:

- Realitzar una primera difusió bàsica en el procediment d'acollida general, quan un nou professional entra a treballar al nostre centre. Aquesta difusió es farà, entregant el document del "Codi ètic" al nou professional.
- Realitzar la difusió en sessions periòdiques als comandaments i professionals, i amb la seva publicació a la intranet corporativa.
- La implantació es farà comentant els aspectes clau del mateix entre els comandaments i els professionals, desenvolupant aspectes concrets del mateix.
 - Exemples de desenvolupament per al implantació del codi són la realització de:
 - Normatives
 - Consentiment informat
 - Voluntats anticipades
 - 2ª opinió
 - Guies
 - Guia d'estil
- La revisió es farà cada 4 anys, segons consta a la caràtula del document (2ª pàgina)

6. Indicadors d'acompliment del codi

Indicadors:

- % d'entrega del document del codi ètic als nous professionals del centre
- % d'entrega del document de la "Guia d'Estil" als nous professionals del centre
- % de coneixement de la missió, visió i valors de la institució a l'enquesta de clima laboral
- % d'aplicació dels tres principis del professionalisme sanitari a decisions i avaluacions de problemes sorgits a l'organització
- % de satisfacció dels usuaris sobre aspectes de "no discriminació" a les enquestes anuals realitzades pel CatSalut
- % de consentiments informats realitzats
- Nombre de voluntats anticipades realitzades (testament vital)
- % de satisfacció dels usuaris sobre aspectes d'intimitat, confidencialitat i ús responsable de la informació a les enquestes anuals realitzades pel CatSalut
- Nombre de processos de 2ª opinió realitzats anualment
- Nombre de codis ètics existents dels col·legis de les categories de professionals que treballen a la FHAG, difosos a l'organització a través de la intranet corporativa.
- % d'assajos clínics que han passat pel CEIC
- Nombre d'activitats realitzades anualment per promoure la bioètica entre els seus professionals.
- Nombre d'activitats realitzades per a promoure l'educació sanitària i la prevenció de la salut.

7. Bibliografia

- Terricabras, JM. "I a tu, què t'importa?". Barcelona. Edicions La Campana, 2002 (pág. 53-55).
- Smith R. Why are doctors so unhappy?. BMJ 2001;322:1073-4.
- Llei 41/2002 Bàsica reguladora de l'autonomia del pacient i els drets i obligacions en matèria d'informació i documentació clínica. (Novembre 2002) BOE 15 novembre 2002.
- Reial decret 127/84 pel qual es regula la formació mèdica especialitzada i l'obtenció de títol de metge especialista. BOE 26/1984 del 31 de gener de 1984. p. 2524.
- Cabré L, Solsona JF i grup de treball de bioètica de la SEMICYUC. Limitació del esforç terapèutic en Medicina Intensiva. Med Intensiva. 2002;26:304-11.
- Internacional ethical guidelines for biomedical research involving human subjects. Council for international Organizations of Medical Sciences (CIOMS). Ginebra 2002. ISBN 92 9036075 5.
- Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal. BOE núm. 298, del 14-12-1999. p. 43088-99.
- Codi deontològic. Col·legi de Metges de Barcelona.
- Cita de Stephen M. Case (AOL Time Warner a Papeles de Infonomía. Núm 8. Diciembre de 2002 (www.infonomia.com).

8. Webs on trobar més informació

- Principles for good medical practice, <http://www.gmc-uk.org/standards/good.htm> i el Royal College of General Practitioners. URL consultada el 10-6-2007.
- Pendelton i King. What sort of doctor, 1985, <http://www.rcgp.org.uk>. URL consultada

9. Annex 1. Directriu del codi ètic sobre l'activitat privada a la institució

- L'accés a l'activitat privada per part del pacient ha de ser **lliure i voluntari** i ha d'estar degudament informat.
- Es garanteix els **drets d'equitat del pacient públic** emparats per la llei general de Sanitat referint-se al pacient públic: amb una única llista d'espera i només prioritzada per motius clínics.
- L'assistència privada té un recurs econòmic propi i diferent, per tant **l'accessibilitat és diferent** del pacient públic. L'activitat privada no interferirà en la qualitat, recursos i temps d'espera de l'activitat ordinària del centre. Objectivament tots els pacients públics i privats surten beneficiats.
- Cap **metge/infermera dins de jornada** laboral exercirà com a professional privat retribuït.
- El metge pot informar en nom de la institució que a l'hospital es fa activitat privada, no s'ha d'induir o pressupostar en la **consulta pública els honoraris mèdics**.
- En cas que un **pacient de CatSalut** estigui interessat en continuar el seu procés assistencial privatament, el metge ha d'adreçar al pacient al referent de privats, per tal d'informar-lo de les opcions públiques i privades, dels serveis i preus.
- Pel que fa als pacients de Catsalut és important garantir el **tancament del circuit públic i obrir el procés privat** clarament diferenciat. S'ha d'iniciar amb una primera visita a l'especialista. Des de la unitat de gestió de clients privats cal garantir la informació objectiva de les llistes d'espera.
- Els pacients que inicien un procés privat tenen els serveis propis de l'atenció privada i han de mantenir aquest règim econòmic en tot el procés d'ingrés. Per tal de mantenir el compromís se **signarà un compromís de renúncia**. No obstant, en tot moment el pacient pot demanar l'alta voluntària. Els pacients han de rebre la informació adequada, si escau, sobre el seu dret a ser atesos pel sistema públic de salut.
- En el **cas de renúncia** del pacient a ser atès en règim **de finançament privat** i demanar el traspàs a la cartera pública, els criteris d'accessibilitat a aquesta seran els propis del servei públic, tanmateix es deixarà de disposar de llit individual o altres aspectes de confort i hostaleria presents fins al moment de la sol·licitud del canvi.
- El circuit de la pràctica privada queda descrit en els **protocols i procediments** de l'atenció sanitària privada i disponible a la intranet institucional.
- Disposar d'estructura d'hospitalització exclusivament privada requereix un **compromís amb l'atenció pública**, garantint que no hi ha pèrdua de qualitat o tractament discriminatori a la prestació pública.
- En cas de **sobrecàrrega assistencial** o ocupació completa de l'àrea d'hospitalització per la realització de l'activitat pública, la prioritització serà per criteri clínic.
- El **comitè assistencial d'atenció privada** liderat per la direcció assistencial és qui garanteix la competència professional i qui vetlla per una cartera de serveis adequada als principis de deontologia mèdica i basats en el coneixement científic actual.

- Tots els professionals assistencials involucrats en l'atenció privada han de disposar d'assegurança personal de **responsabilitat civil** i del contracte mercantil amb la institució.
- Els **professionals** implicats en l'activitat privada coneixen i accepten el compliment d'aquest **codi ètic**.
- Tota l'**activitat** pública o privada **s'informa** en el **sistema d'informació** i els seus sistemes de registres declarats: CMBDAH, programació quirúrgica, facturació, central de balanços, etc, per tal de garantir la transparència com a proveïdors del sector sanitari.

9.1. Bibliografia específica sobre ètica i activitat privada

- V. Camps Cervera, G. López i Casasnovas, A. Puyol González. Les prestacions privades en les organitzacions sanitàries públiques. Informes de la Fundació Víctor Grifols i Lucas.
- Activitat de mútues / privada a la Fundació Hospital Sant Jaume d'Olot. Olot, febrer de 2012.
- Codi ètic de serveis clínics Cotxeres. Centre Integral de Salut Cotxeres.
- G. López Casasnovas. Reflexiones sobre el futuro de la sanidad privada en España.
- Pla de gestió de l'activitat privada i de contracte d'ús de recursos ociosos de la Fundació Sant Hospital. Fundació Sant Hospital la Seu d'Urgell. La Seu, 10 de maig de 2012.